

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

Toimetuse, tel. 475-91. Talitus, tel. 468-24
TALLINN, Toomkooli 13.

Tellimishind aastas Kr. 5.—
ühes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—
Üksiknumber 15 senti.

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA
A. PULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussekttsiooni juhataja J. Janusson
Sekttsiooni nõukogu esimees A. Meerits
Põllumajandussekttsiooni juhataja J. Kurkus
Sekttsiooni nõukogu esimees Prof. P. Kõpp
Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 10

Tallinn, 7. märtsil 1939

V aastakäik

SISU:

	Lk.
PÕLLUMAJANDUS	
Külviste turg ja hinnad	178
HINNAD	
Tähtsamad hinnad ja noteeringud	181
PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD	
Võiturg	182
Kaseiniturg	182
Peekoniturg	182
Tapaloomade ja lihaturg	183
Toornahkade turg	183
Kanamunaturg	183
Piimaturg	184
Linaturg	184
Aedviljaturg	185
Kalaturg	185
VÄLISMAA MAJANDUSTEATMEID	
Lihatõstus P.-Am. Ühendriiges	186
INFORMATSIOONI OSA	
Eesti Panga nädalaaruanne	188
VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED	
Läti väliskaubandus 1938. a.	189
Katusekivide hinnad Lätis	189
Läti-Saksa majandustoimkonna liikmete nimetamine	189
Riiklikud põllumajandustoodete ostud Lätis	190
Kanamunade ostuhinna alandamine Lätis	190
Briti väliskaubanduse suundamine 1938. a.	190
Briti väliskaubandus k. a. jaanuaris	190
Töötaolu Belgias	190
Saksa väliskaubanduse suundumine	191
Tselluloositoodang Itaalias	191
Võimalik tsemendi sisseveotarvidus Poolas	191
Sisseveokonverentsi kokkukutsumine Poolas	191
Norra tselluloosi piiramatute sissevedu Türgi	191
Ungari kartuliekspor	191
Elav ehitustegevus Rootsis	192
Rootsi sisseveomaksu alandamine lambalihale	192
Hiina väliskaubandus 1938. a.	192
Kavatsetavad tollikõrgendused Hollandis	192
Bulgaria väliskaubandus 1938. a.	192

CONTENTS:

	Page
AGRICULTURE	
Seed-market and Prices	178
PRICES	
Prices and Quotations	181
AGRICULTURAL MARKETS	
Butter Market	182
Caseine Market	182
Bacon Market	182
Cattle and Meat Market	183
Rawhide Market	183
Egg Market	183
Milk Market	184
Flax Market	184
Vegetable Market	185
Fish Market	185
FOREIGN COUNTRIES	
Meat Industry in U.S.A.	186
INFORMATION PART	
Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return	188
FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION	
Latvian Foreign Trade in 1938	189
Prices of Roof-tiles in Latvia	189
Members of Latvian-German Economic Committee Appointed	189
State Purchases of Agricultural Prod. in Latvia	190
Reduction of Purchase Prices of Eggs in Latvia	190
British Foreign Trade Policy in 1938	190
British Foreign Trade in January, 1939	190
Unemployment in Belgium	190
German Foreign Trade Policy	191
Cellulose Production in Italy	191
Possible Necessity of Cement Imports in Poland Conference on Questions of Import to be Held in Poland	191
Unlimited Export of Norwegian Cellulose to Turkey	191
Hungary's Potato Exports	191
Lively Building Activities in Sweden	192
Reduction of Import Duty on Mutton in Sweden	192
Foreign Trade of China, 1938	192
Proposed Higher Custom Tariff's in Netherlands	192
Bulgarian Foreign Trade in 1938	192

PÖLLUMAJANDUS

KÜLVISTE TURG JA HINNAD. — SEED-MARKET AND PRICES.

Mag. agr. A. Ratt.

Teraviljade külviseed. — Seed-grain. Kuna 1938. a. ilmastik osutus üldiselt rahuldavaks taimekasvule, võime teraviljade külviste omade tagavaradega tänavu täielikult katta tarviduse. Kolm eelmist aastat olime sunnitud teraviljaseemneid külviks importima välismaalt ja mõni aasta õige suuris koguseis. Ka m. a. külvihooajaks veeti meile külviks kaeru 1416 kv. ja otri — 6037 kv. Kuigi kõrgeväärtusliku tunnustatud sordiehtsa suviteraviljade külvise kogus osutub tänavu väiksemaks mullusest, on tänavuse teraviljakülvise turu paremuseks siiski see, et tarvitatav külvis on omamaise ja teatud kindla päritoluga. Iga põllumees ise end varustades või ka naabrit külvist saades võib olla enam-vähem teadlik kõigist külvise puudusist ja saab vajalikul korral ka võtta ette kas tema puhastamist, puhtimist või mihuse järeleproovimist. Välismaise päritoluga külvise juures seevastu, mis enamasti veel külviaja alguks jõuab põllumehe kätte, säärame külvise ettevalmistus kas jääb hiljaks või arvatakse müüja kinnituse või kuulduste põhjal, et külvis on kõigiti kõrgeväärtuslik ja tema ettevalmistuseks ei olegi enam midagi võtta ette, kuigi tõeliselt see mõnikord võib olla vajalik.

Teraviljade külviste hinnad näivad tänavu kujunevat madalamaiks mulluseist. Üldiselt näivad suviteraviljade külviste hinnad kujunevat madalamaiks mulluseist umbes 5—15%.

Ristikute külvised. Ilmastikutingimused 1938.
Clover-seed. aastal olid üldiselt soodsad ka ristikuseemnekasvatusele. Ilusate hilissuve- ja sügisilmadega jäeti õige rohkesti seemneks varast tüüpi punast ristikut ädalast. Seetõttu kujunes punase ristikute seemne kogusaak 1938. a. üle 15 000 kv, ületades varemaid omariiklusaegseid kogusaake. Arvestades meie põldheina külvinorme ja senise põldheinakülvise tarvidust, võib arvata, et punase ristikute külvisest jääb meil tänavu ülejääke. See on mõjunud ka hindadele, juba sügisel langesid punase ristikute külvise

hinnad kuni 50 s. kg. Mõnelt poolt on seepärast hakatud kõnelema isegi punase ristikute külvise ekspordi vajadusest, kuigi tõeliselt seks esialgu ei ole tõsisemat tarvidust.

Ristikute seemnesaagid on meil, nagu teada, aastate järgi õige kõhkuvad ning teatavad tagavarad on seepärast alati vajalikud. Kuna tänavune seemnemihus on pealegi õige hea, ei tekita punase ristikute külvise ülejäägid, milliseid võib maksimaalselt arvestada 2000 kv, üle aasta hoidmisel ka mingeid raskusi. Pealegi arvestades pun. ristikute tänavusi maailmaturu hindu ja nõudmisi, ei näi ka olevat kuigi suuri väljavaateid ekspordiks, sest enamjagu importima is nõutakse varasemat tüüpi, kui võime pakkuda, ja kui nõutakse hõlsta, siis ka kindla garantiiga. Meie oma pun. ristikute külvise kohta seda aga ei saa anda, kuna viimaseil aastail on meil õige rohkesti levinud ka varasem tüüp ja tavaline turukaup on täielik segu. Meie punase ristikute külvise ekspordivõimaluste kindlustamiseks on tingimata vajalik vahetagemine varaste ja hõlsta tüüpide vahel ning seepärast võib normaalselt hakata ekspordist kõnelema alles siis, kui meil areneb puhtristikute seemnekasvatuse reaskultuuris.

Turupinge vähendamiseks ja hindade languse vältimiseks on Põllutööstusministeeriumi poolt astunud ka teatavaid samme sellega, et Eesti Seemnevilja Ühisusega on lepitud kokku osta pun. ristikute liigesed turuvabad ülejäägid kokku hinnaga kr. 0,70 kg. Seega on hindade suurem langus välditud ja kogutud kindlad kõrgeväärtuslikud tagavarad järgmiseks aastaks.

P.-Euroopa vabakaubandusmaas on punase ristikute hinnad tänavu üldiselt kõrgemad mulluseist. Nii ületavad tänavused hinnad mulluseid Taanis 25% ja Rootsis — 30%, maksudes Taanis kr. 1,70—2,00 ja Rootsis kr. 1,80—2,20. Siseturu punase ristikute külvise hind kujuneb tänavu kr. 0,90—1,00, mis on umbes 45% madalam mullusest.

Vaatamata korrallikule 1938. a. rootsi ristikute seemne saagile, meie oma tagavaradega ikkagi ei tule veel läbi, kuna seemneheina-

pind on väga väike. Rootsi ristiku seemne kasvatuse, vaatamata korralikele iga-aastasele hindadele ja rahuldavale saagile, on väga visa laienema. Seemnekasvatavate arv püsib aastaid endisena. Seetõttu tuleb ka tänava arvestada vähemalt 100—150 kv. rootsi ristiku külvise sissevedu.

Rootsi ristiku külvise hinnad on üldiselt Euroopas tänava madalamad m. a. -st. Rootsis, näit., maksub kg tänava kr. 1,20 mulluse kr. 1,45 vastu; seega langus ligi 20%. Ka meil on rootsi ristiku siseturu hind võrreldes mullusega, mil ta oli ebaloomulikult kõrge, tunduvalt langenud. Tänavust hinda arvatakse kujunevat kr. 1,50—1,60, olles seega madalam mullusest 30—35%.

Valge ristiku külvise omist tagavarust ei jätku ja tuleb importida, nagu varemgi, ca 20 kv. Valge ristiku morsø külvise, mida meile imporditakse, on Taanis tänava kallim, maksudes ca kr. 3 kg, mulluse kr. 2 vastu. Siseturu hind kujuneb arvatavasti kr. 3,00—3,50, ületades m. a. 10—25%. Võrdseks valge ristiku hinnaga kujuneb arvatavasti ka lutsernihind. Valge mesiku hind jääb m. a. tasemele — 60 s. kg.

Kõrsheinte külvised. Uudismaade intensiivse *Grass-seed.* ülesharimisega tõuseb meil järjekindlalt kõrsheinte külviste tarvitus. Kuna selle tõusuga seemnekasvatuse ei suuda pidada sammu, suureneb pidevalt import. Nii on meil viimaseil aastail veetud sisse kõrsheinte külviseid kg:

	1938	1937	1936	1935
Timut	30 720	—	—	—
Pärisaruhein	8 000	—	500	—
Kerahein	5 500	6 096	1 500	1 800
Raiheinad	3 990	525	800	850
Valge kastehein	1 021	400	200	100
Nurmikud	3 400	1 858	1 300	500
Teised kõrsheinad	550	1 350	350	300
Kokku	53 181	10 229	4 650	3 550

Tänavuseks külvihooajaks näib kõrsheinte külviste impordi tarvidus kujunevat igatahes mitte väiksemaks mullusest. Kuigi üksikuist liigest, nagu rai- ja keraheinast, on tänavuseks suuremad külviste tagavarad ja nende imporditarve vast väheneb, võib see teiste liikide juures aga suurened. Eriti näib tõusvat nurmikute import, kuna täna-

vused omad tagavarad on väga väikesed, tarve aga nurmikute järele on tunduvalt tõusnud. Võib arvata, et meil tuleb importida vähemalt 30 000 kg timutikülvist, pärisaruheina ja keraheina, kumbagi umbes 5000 kg, nurmikuid kuni 12 000 kg ja teisi ca 3000 kg.

Kõrsheinte külviste hinnad maailmaturul on tänava üldiselt madalamad m. a. hindadest. Taani hinnad tähtsamail kõrsheintel, nagu raiheintel, pärisaruheinal, keraheinal ja nurmikuil, on madalamad m. a. -st 20—30%. Ainult timutihind näib kujunevat kõrgemaks mullusest. Nii on timutihind Rootsis näidanud pidevalt tõusu m. a. sügisest alates. Kui m. a. jaanuaris maksus timuti tavaline turukülvis Rootsis ca 50 s. kg, tõusis hind 1938. dets. 80 s. kg ning alates 1939. a. on hind tõusnud pidevalt. Viimane veebr. tänavune hind oli juba tavalisel turukülvisel kr. 1,00 kg ning plommitud kaubal kr. 1,20 kg.

Siseturul on kõrsheinte külviseist hind tõusnud timutil, pärisaruheinal ja keraheinal võrreldes mullusega 10—20%. Hind on jäänud muutmatuks punasel aruheinal, aasrebasabal, kasteheinal ja inglise raiheinal. Aasnurmiku külvise hind on langenud 7%.

**Juur- ja aedvilja-
taimede külvised.**
*Seeds of Root-crops
and Vegetables.*

1938. a. suvi oli meil soodus ka juur- ja aedviljataimede seemnete kasvatusele. Kuna see seemnekasvatuse on laienenud pi-

devalt, oleme mõne külvise juures juba saavutanud omatarbe piiri. Söödapeedi juures, näiteks, võime tänava arvestada isegi kuni 15 000 kg külvise ülejääki, mis moodustab ca 60% meie aastastest söödapeedikülvise tarvidusest. Õnneks on söödapeediseemne mihus tänava õige kõrge, keskmiselt ligi 95%, mistõttu ülejääkide säilitamine järgmiseks aastaks ei tekita erilisi raskusi. Arvestades aga, et meil saab vaevalt olla pidevamaid väljavaateid söödapeedikülvise ekspordiks, kuna meie hinnalt ei suuda võistelda söödapeedikülvise peatootmismaadega, millised on võimelised söödapeedikülvist saatma maailmaturule umbes 2 korda odavamalt, kui on meie omahind, peab igatahes söödapeedi seemnekasvatuse arvestama üksnes siseturutarvidust ja vastavalt sellele reguleerima seemnekasvatust. Suuremate tagavarade kogumine

ei ole ka mõeldav, kuna söödapeediseemne säilitamine üle aasta võib tulla harva arvesse ja mõnikord külvis juba aastaga kõlblikkuses võib langeda tunduvalt. Peale söödapeedi on tänavu näha ette ülejääke ka sigurikülvisest. Ülejäägid ulatuvad üle meie kahe aasta tarvituse. Ka sigurikülvisse suuremate tagavarade säilitamine üle aasta ei tule kõne alla.

Esmakordselt rahuldava kõlblikkusega saime 1938. a. ka sääraseid meil mitte igal aastal valmivaid seemneid, nagu peterselli, porgandi ja sibula. Seepärast on köögiviljataimede külvisest meil tänavu omakasvatatud liikide arv suurem kui kunagi varem. Kuigi suur arv juur- ja köögiviljataimede külvisest tuleb meil veel importida välismaalt, võib öelda, et me läheneme ka nende suhtes järjekindlalt omavarustusele. Suuremad puudu jäägid osutuvad tänavu söödanaeriste, porgandite, kapsaste ja aedherne juures.

Juur- ja aedviljataimede külvisest hinnad jäävad tänavu m. a. tasemele. On langenud söödapeedi-, söödakaalihinnad 7%, siguril — umbes 30%. On tõusnud söögiporgandi-, sibula- ja mõnede redisesortide hinnad 15—20%.

Tulemusi. Külvisest tuleb meil tänavu *Results.* importida rootsi ristiku ja suurema osa kõigi tähtsamate kõrshainte külvisest. Juur- ja aedviljataimede külvisest tuleb, nagu varemgi, importida söödanaeri-, porgandi-, aedherne-, peakapsa- ja teisi väiksema minekuga külvisest, kuid nende imporditarve on väiksem endisest.

Hinnad teraviljade külvisel näivad kujunevat üldiselt madalamaks mulluseist 5—15%. Linakülvisse hinda arvatakse tõusvat 5—10%. Ristikute, arvatud välja valge, hind on langenud võrreldes m. a-ga 30—45%. Kõrshainte külvisest on hind tõusnud timutil, pärisaruheinal ja keraheinal 10—20%, langenud aasnurmikul 7%. Juur- ja köögiviljataimede külvisest on hind tõusnud mõnedel söögiporgandi-, sibula- ja redisesortidel,

Külvisest hinnad:

Seed Prices.

	1939		1938	1937
	Kr.	%	Kr.	Kr.
		1938=100		
Lina, tunnustatud ja hästi puhastatud	0,30—0,32	100—105	0,30	0,29
Punane ristik, turukaup	0,90—1,00	55	1,60—1,80	1,60—1,80
Rootsiristik, turukaup	1,50—1,60	65—70	2,30—2,50	1,80—2,10
Valgeristik	3,00—3,50	107—125	2,80	2,80
Valgemesik	0,60	100	0,60	1,00
Timut	1,20—1,40	110—120	1,00—1,25	0,60—0,80
Pärisaruhein	1,50	100—115	1,30—1,50	1,50
Kerahein	1,80	112—120	1,50—1,60	1,40
Aasnurmik	2,80	98	3,00	3,20
Inglise raihein	1,40(1,60)	(90)100	1,40(1,80)	1,20
Punane aruhein	3,00	100	2,80—3,20	3,20
Kastehein	2,40	100	2,40	2,80
Aasrebasasaba	2,80	100	2,80	2,80
Söödapeet, eekendorfi kollane	1,40	98	1,50	1,60
Söödaporgand, champion	3,60	100	3,60	3,60
Söödanaeris, östersundom	1,60	100	1,60	1,60
Söödanaeris, fühni bortfeld	1,20	100	1,20	1,20
Söödakaal, bangholm	1,50	94	1,60	1,60
Aedhernes, ameerika ime	2,00	100	2,00	1,80
Aedhernes, non + ultra	2,00	100	2,00	1,60
Peakapsas, enkuhuizeni	6,00	100	6,00	6,00
Kurk, muuromi I val	12,00	100	12,00	12,00
Söögiporgand, nantesi I val	7,20	120	6,00	6,40
Redis, non + ultra	2,80	117	2,40	2,80
Redis, või	4,00	100	4,00	4,00
Peasalat, maikuningas	10,00	100	10,00	10,00
Sigur, magdeburg	2,00	71	2,80	3,00
Sibul, zittau koll.	12,00	120	10,00	10,00
Spinat, gandry	1,60	100	1,60	1,60

langenud söödapeedil ja -kaalil 6—7% ja siguril kuni 30%. Teisel on jäänud hind enam-vähem m. a. tasemele.

TAHTSAMAD HINNAD JA NOTEERINGUD. — PRICES AND QUOTATIONS.

English Nomenclature see No. 38, 1938.	27/II—	24/II—	%	Veebruar		English Nomenclature see No. 38, 1938.	27/II—	20/II—	%	Veebruar	
	5/III 1938	26/II 1938		1938	1938		1938	1938		1938	
SUURMÜÜGIHINNAD Tallinnas Börsikom. noteeringute järgi (kr. kv)											
1. Rukis	18,50	16,50	0	16,50	18,00	79. Lambaliha, esim. veer.	75	75	0	78	75
2. Nisu	22,50	22,50	0	22,50	21,25	80. " tag.	85	80	+6,2	79	85
3. Oder, sõda	16,50	16,50	0	16,50	17,75	81. Searasv, sulatamata	95	95	0	95	115
4. Kaer	12,50	12,50	0	12,50	14,75	82. " sulatatud	130	130	0	130	140
5. Rukkijahu	18,87	18,87	0	18,88	17,83	83. Loomarasv, sulatamata	66	65	0	65	65
6. Rukkipüü	26,75	26,75	0	26,75	26,13	84. " sulatatud	85	85	0	85	80
7. Nisupüü (kõrgem sort)	42,00	42,00	0	42,00	43,00	85. Heeringad	55	60	-8,4	55	55
8. Kartulid, sõõgi	3,13 ^{a)}	3,13 ^{a)}	0	3,13 ^{a)}	—	85-a Eesti erivalik	—	—	—	—	—
9. " tõestuse	2,90	2,90	0	2,80 ^{b)}	2,25 ^{b)}	86. Raimed, värsked	30	35	-14,3	33	29
10. Kartulitärklis	28,00	28,00	0	28,00	24,00	87. Kilud, värsked	22	30	-6,7	29	50
11. Jauat, Sveitsi (kg)	1,20	1,20	0	1,25	1,35	88. Ristikein	6,1	6,1	0	6,1	6,5
12. Talmevõti (kg)	0,72	0,72	0	0,72	0,81	89. Aasahein	4,9	4,9	0	4,9	5,2
13. Suhkur	46,60	46,13	+1,0	46,70	43,98	90. Põletispuud, kase (m ³)	845	880	-4,0	845	880
14. Sool	2,60	2,60	0	2,60	2,40	91. " männi	593	599	-6,1	593	568
15. Riis, Burma II	46,50	46,50	0	46,50	47,00	92. Petrooleum (lt)	16	16	0	16	16
16. Tee, or. Pek., Taelon (kg)	5,80	5,80	0	5,80	5,80	PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE NOTEERINGUD.					
17. Kohv, Rio, Santos	2,98	2,98	0	2,98	2,98	Rukis — (kr. kv.)	—	—	—	—	18,95
18. Kakaos, Hollandi	2,10	2,10	0	2,10	2,10	93. Hamburg (La Plata)	6,87	6,87	0	6,89	10,67
19. Heering., S. Mattias (tünn)	44,50	44,50	0	44,50	52,00	94. Chicago	6,53	6,55	-0,3	6,28	11,83
20. " Matfuls	48,00	48,00	0	46,00	53,00	95. Winnipeg	—	—	—	—	—
21. Palgid, kuusk, mänd (thm)	15,50	15,50	0	15,50	18,00	Nisu — (kr. kv.)	—	—	—	—	22,80
22. Paberipuu (rm)	8,50	8,50	0	8,50	10,50	96. Hamburg (Manitoba I)	—	—	—	—	15,07
23. Saet. mat., mänd u/s (thm)	33,50	33,50	0	33,50	38,50	97. Liverpool	8,72	8,88	-1,8	8,66	12,41
24. Telliskivid (1000 tk.)	47,00	47,00	0	47,00	—	98. Chicago	9,71	9,69	+0,2	9,60	12,41
25. Sillikaatkivid (1000 tk.)	40,00	40,00	0	40,00	42,00	99. Winnipeg	8,81	8,84	-0,3	8,85	16,84
26. Tsem. (tünn 170 kg) ¹⁾	5,85	5,85	0	5,85	5,85	Mais — (kr. kv.)	—	—	—	—	—
26a. Tsem. paberkot. (170 kg) ¹⁾	5,15	5,15	0	5,15	5,15	100. Chicago	7,44	7,50	-0,8	7,49	8,41
27. Lubi	2,20 ²⁾	2,20 ²⁾	0	2,20 ²⁾	2,20 ²⁾	Piim lahtiselt Tallinn (snt. lt.)	—	—	—	—	—
28. Tsinkvalge (kg)	0,42	0,42	0	0,42	0,56	101. I v. piimakauplustele	12,5	12,5	0	12,8	13
29. Ooker (kg)	0,22	0,22	0	0,22	0,23	102. I v. piimatõstustele	11,5	11,5	0	11,8	12
30. Värnits	59,00	59,00	0	59,00	64,50	103. II v. piimakauplustele	10,5	10,5	0	10,8	11
31. Linaseeme, õli tootmiseks	—	—	0	—	—	104. II v. piimatõstustele	9,5	9,5	0	9,8	10
32. Õlikoogid, linaseemne	13,88	13,88	0	13,88	15,25	Võli (snt. kg)	—	—	—	—	—
33. Nisukliid	10,00	10,00	0	10,00	12,25	105. Tallinn	175	174	0,6	181	159
34. Superfosfaat, 18-20%	—	—	0	5,45	5,40	106. Kindlustatud hind	190	190	0	190	190
35. Kaalisool, 40%	—	—	0	11,70	11,70	Londons.	—	—	—	—	—
36. Fosforiit, eesti	—	—	0	3,35	3,35	107. Taani	256	251	+2,0	260	226
37. Nitrofoska	—	—	0	24,50	24,50	108. Eesti	—	—	—	—	—
38. Raud, sordi	21,50	21,50	0	21,50	22,00	109. Läti	—	—	—	—	—
39. Teras, vedru	32,00	32,00	0	32,00	32,00	110. Leedu	—	220	—	—	225
40. Inglismaa	465,00	465,00	0	465,00	435,00	111. U-Meremaa	—	215	—	—	219
41. Sastina	42,50	42,50	0	42,50	50,43	Manchesteris.	—	—	—	—	—
42. Vaskplekk, punane	210,00	210,00	0	210,00	225,00	112. Taani	259	255	+1,6	264	230
43. " valge	180,00	180,00	0	180,00	195,00	113. Eesti	226	226	0	232	205
44. Tsinkplekk	77,50	77,50	0	77,50	77,50	114. Läti	226	226	0	232	205
45. Puuvillariie, bjäs (mtr)	0,57	0,57	0	0,57	0,57	115. Soome	233	233	0	240	210
46. Tallanahk, eesti nah. (kg)	2,50	2,50	0	2,50	2,45	116. Rootsi	233	233	0	240	210
47. " ameer. n. I. s. "	2,75	2,75	0	2,75	2,75	117. Kopenhaagenis — Taani	209	207	+1,0	214	181
48. Paber, rotatsioon	23,20	23,20	0	23,20	23,20	Peekon. (snt. kg)	—	—	—	—	—
49. Kivistai, auru	2,90	2,90	0	2,90	3,15	118. Tallinn 60 — 72 kg I s.	90 ^{b)}	90 ^{a)}	0	90	87
50. sepa	3,50	3,50	0	3,50	3,85	119. " { 55,5—59,5 " "	85 ^{b)}	85 ^{a)}	0	85	82
51. Põlevkivi, 1-a s.	0,90	0,90	0	0,90	0,90	120. " { 72,5—75,0 " "	81 ^{b)}	81 ^{a)}	0	81	78
52. Turvas	1,00	1,00	0	1,00	1,00	Londons (kõrgem not.)	—	—	—	—	—
53. Põlevkiviõli	6,70	6,70	0	6,70	5,60	121. Taani	178	178	0	178	177
54. Kütteõli, o/u. „E. Kiviõli“	6,75	6,75	0	6,75	6,75	122. Eesti	164	164	0	162	159
55. Kivitõrv	18,25	18,25	0	18,25	19,00	123. Läti	—	—	—	—	159
56. Nafta	12,25	12,25	0	12,25	14,25	124. Leedu	164	164	0	162	159
57. Petrooleum	14,50	14,50	0	14,50	15,50	125. Rootsi	171	171	0	171	170
58. Bens., Bliigi Põlevkivit. (lt)	0,32	0,32	0	0,32	0,31	126. Iiri	182	182	0	182	179
59. " Kiviõli „Estolin“ (lt)	0,38	0,38	0	0,38	0,32	127. Poola	164	164	0	162	169
VÄIKEMÜÜGIHINNAD Tallinnas (snt. kg.)											
60. Rukkijahu (kotiivisi)	18,4	18,4	0	18,4	17,5	Lina — Võru-Petsari.	—	—	—	—	—
61. Sepikujahu (kotiivisi)	26,5	26,5	0	26,5	27,5	128. Ristna (R)	185	—	—	140	117
62. Manna	50	50	0	50	60	129. Hoffsdreiband (HD)	126	—	—	131	108
63. Kartulijahu	32	32	0	32	30	130. Dreiband (D)	117	—	—	122	99
64. Kartulid	5,2	5,2	0	5,2	4,7	131. Ordin-dreiband (OD)	108	—	—	113	90
65. Suhkur	47	47	0	47	46	132. L.-ordin-dreib. (LOD)	99	—	—	104	81
66. Sool	5	5	0	5	5	133. Takuprakk (H)	90	—	—	95	72
67. Piim, lt. II valik lahtine	12	13	-7,7	13	13	Mujal Eestis.	—	—	—	—	—
68. Lauavõti	205	205	0	205	205	134. Ristna (R)	138	—	—	135	115
69. Kõõgivõti	190	190	0	190	188	135. Hoffsdreiband (HD)	124	—	—	126	106
70. Koor, röösk (liiter)	110	110	0	110	110	136. Dreiband (D)	115	—	—	117	97
71. hapu	110	110	0	110	110	137. Ordin-dreiband (OD)	106	—	—	108	88
72. Kanamunad (paar)	16	16	0	17	16	138. L.-ordin-dreib. (LOD)	97	—	—	99	79
73. Sealiha, keedulih	85	85	0	85	95	139. Takuprakk (H)	88	—	—	89	70
74. " praeliha	100	100	0	100	110						
75. Loomaliha, supiliha	70	70	0	70	85						
76. " praeliha	90	90	0	90	80						
77. Vaskaliha, esim. veer.	60	60	0	60	70						
78. " tag.	70	70	0	70	80						

1) fr. Rakvere; 2) ühes teedemaksuga; 3) 6./III—12./III; 4) 27./II—5./III; 5) fr. Tamsalu 6) raudteejaamades, 7) piirituse; 8) suurmüügihinnad 20./II—26./II; 9) suurmüügihinnad 13./II—19./II.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG. — BUTTER MARKET.

Võiturseisund Inglises oli m. n. esimesel poolel nõrk ning hinnad kaldusid nõrgenemisele. Nädala teisel poolel muutus turg taas kindlamaks ning asumaade ja taani võihind paranes 2 ning rootsi 1 š. tsn-lt, kuna teiste maade võihinnad jäid püsima e. n. tasemele. M. n. noteeriti Manchesteris võihinnad järgmiselt: Taani 144—147, Eesti 126—128, Läti 126—128, Soome 130—132, ja Rootsi 131 kuni 133 š. tsn.

Võitagavarad külmutusmajades viimase kahe nädala jooksul küll suurenesid, kuid väheneva sisseveo ja viimasel ajal tarbimise suurenemisega võivad tagavarad taas väheneda.

Turuseisund näib olevat üldiselt stabiiliseerunud, ning peetakse võimalikuks, et võihinnad lähemal ajal kõvenevad.

Vastavalt hindade liikumisele ja väljaveetud võikoguste vahakordade kujunemisele noteeriti Tallinnas võihindade noteerimiskomisjoni koosolekul 6. III s. a. eksportvõihinna franko saatejaam 175 s. kg, arvates või eest mis tuli sisse 27. II — 5. III s. a. Tendents kindlam.

Sisemaalinnade turgudel maksus m. n. lõpul või s. kg:

	Lauavõi	Kõõgivõi
Tallinn	205—215	180—200
Narva	220	210
Tartu	210—215	160—175
Pärnu	205—210	165—180
Viljandi	205	170—175
Valga	215	163—175
Rakvere	200—210	175—180
Tapa	210	180

KASEIINITURG. — CASEINE MARKET.

Kaseiiniturul on olukord veelgi halvenenud. Kuigi Argentiina toodang algab aastaajast tingitud tagasiminekut, on toodang riiklike sadude tõttu veel küllalt suur. Seejärel, kui argentiina happekaseiini eksport-hind m. n. langes ja hinnaks noteeriti 16 £ 10 š tn, oldi sunnitud ka Prantsuses järglma hinnaalandusele, kuna nõudmine on vähenenud. Prantsuse happekaseiini eksport-hind langes 17 £-lt 16 £-le t. n. cif London. Seega on Prantsuse taas toniandev kaseiiniturul,

kuna prantsuse kaseiinihind on odavam ja teiseks näitab Prantsuse toodang tõusu, Argentiinal aga langust.

Langenud on Prantsuses ka happe- ja laabkaseiini sisemaa-hinnad. Ainult toitkaseiini hind on jäänud endiseks.

Tallinnas noteeriti 6. III toorkaseiinile endised hinnad, s. o. I sordi hinnaks 13 s. ja II — 11 s. kg franko piimatalitus. Tendents vaikne.

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekoniturul püsib kindel tendents. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering Londonis jäi muutuseta, s. o. 92 š tsn. Täienduseks eelmisile lisakvootele määrati Eestile lisakvoote 3 nädala kohta 1061 tsn., mis vastab 1000 peekonseale. Peekoni sissevedu Inglisse langes jaanuaris 585 000 tsn-le 626 000 tsn. vastu m. a. jaan. Sissevedu on seega langedud 41 000 tsn. ehk 7%. Tagasimineku toimus Kanada ja Taani arvel. Kanada peekoni sissevedu kahanes 42 000 tsn. ehk 28% ja Taani peekoni sissevedu 10 000 tsn. ehk 3%. Peekoni sissevedu näitas suurenemist Hollandist, Irist, P.-Am. Ühendriigest ja Eestist. Eestist tõusis peekoni sissevedu 3891 tsn. 2138 tsn. vastu m. a. jaan. Sissevedu Eestist suu-

renes seega 1763 tsn. ehk 81%. Taani ühistapamajade läbikäik langes 1938. a. 3 332 636 seale 3 699 867 sea vastu 1937. a. Läbikäik on seega vähenenud 367 233 sea võrra ehk 10%.

K. n. maksavad eksporttapamajad peekon-sigade eest endiselt järgmisi hindu:

Tapakaalud	I sort	II sort	III sort	IV sort
60 —72 kg	90	85	79	Sise-
55,5—59 "	85	81	75	turu-
72,5—75 "	85	81	75	hinnad.
75,5—80 "	81	77	74	

ja elussigade eest:

90—120 kg rasked	61 s. eluskaalu-kg
121—160 " "	87 " "
üle 160 " "	61 " "

TAPALOOMADE JA LIHATURG. — CATTLE AND MEAT MARKET.

M. n. mõõdus tapaloomade- ja lihaturul rahuliku tegevusega. Kaupa toodi turule nõudmise piires. Hinnad on püsinud stabiilseina kõigi kaubaliikide juures peale sea-liha, kuna viimase juures esines lühiajalisi kõikumisi, kuid nädala keskmisena ei olnud ka siin suuremaid muudatusi. Nädala keskmiselt maksus suurimägil liha kg.:

Suured pullid rammusad 53—55 s. ja keskmised rammusused 52—54 s. kg, eluskaalu järgi 31—33 s. kg.

Väiksemad pullid, rammusad 53—54 s., keskmised 51—52 s. ja lahjad 48—49 s. kg, eluskaalu järgi 26—30—32 s. kg. Lehmad ja härjad nuumatud 55—60 s., rammusad 50—55 s., keskmised 43—48 s. ja lahjad 37—43 s. kg, eluskaalu järgi vastavalt sordile 20—25—31—35 s. kg.

Mullikad nuumatud 55—60 s., rammusad 52—55 s., keskmised 50—52 s. ja lahjad 40—45 s. kg, eluskaalu järele 22—27—31—34 s. kilo.

Turustades veiseid lihakaalu alusel, kus nahk ja pudemed jäävad ostjale, tuleb no-

teeritud liha-kg hinnale arvata naha ja pudemete arvvel juurde 9—11 s.

Vasikalihha, nuumatud (täispiimaga söödud) 63—70 s., rammusad 53—58 s., keskmised 47—52 s. ja lahjad 40—45 s. kg. Eluskaalu järgi vastavalt sordile 29—36—44—49 s. kg.

Lambad, rammusad 60—65 s., keskmised 52—60 s. ja lahjad 45—50 s. kg.

Ekspordilambalihha-noteeringul noteeriti endised hinnad, s. o. makstakse Rootsi eksporditavast värskest lambalihast Tallinna tapamajades headuse järgi 100—105 s. kg, eluskaalu järgi franko saatejaam 41—44 s. kg.

Sead, noored (tapakaal kuni 60 kg.) 75 kuni 80 s., peekonkaalulised 76—78 s., rasvasead 70—74 s., lihasead 68—73 s. ja suured vanad emised 60—65 s. kg, eluskaalu järgi maksusid sead 58—61 s. kg.

Tendents noteeriti eelolevaks nädalaks veise-, vasika- ja lambalihhal kindel; sealihhal selgusetu.

TOORNAHKADE TURG. — RAWHIDE MARKET.

Toornahkade turg püsib endiselt kindel. Toornahkade hindade noteerimiskomisjoni koosolekul 2. III s. a. Börsikomitee juures noteeriti toornahkade hinnad franko vastuvõtupunkt 2. III—8. III s. a. järgmiselt:

Veisenahad, värsked I sort 70 s., II sort 63 s. ja praaknahad 50 s. kg. Soolatud nahad I sort 82 s., II sort 74 s. ja praaknahad 60 s. kg. Tendents kindel.

Vasikanahad, kuliivad I sort kerged, värskelt kuni 3,5 kg kr. 3.50 tk., II sort värskelt, raskemad kui 3,5 kg ühe kg hind

kr. 1.10 ja II sort praaknahad — kr. 1.75 tk. Tendents selgusetu.

Lambanahad, I sort OJ kr. 3.10 tk., II sort J kr. 2.75 tk., II sort L kr. 2.00 tk., IV sort kr. 1.50 tk. ja V sort praaknahad kr. 0.50 tk. Tendents selgusetu.

Hobusenahad I sort soolatud 17 kg. ja üle ning värsked nahad 20 kg ja üle kr. 11. tk., II sort soolatud alla 17 kg ning värsked nahad alla 20 kg — kr. 8.00 tk. ja III sort praaknahad — kr. 5.00 tk. Tendents kindel.

KANAMUNATURG. — EGG MARKET.

Seisund kanamunaturul osutus m. n. kindlamaks, olgugi et mõnede sortide juures ilmes hinnalangus. Englise turul oli nõudmine kanamunade järele elav. Suurem elavus valitses just jaemüügiärides, sest suurem kanamunade nõudmine tuli tarbijateringidest. Et elava nõudmise juures hinnatõus jäi olematuks, võib loota, et nõudmine jääb püsima ka k. n., vähemalt k. n. esimesiks päeviks. Sää-

rases seisundis ei ole karta ka suuremat hinnalangust k. n. esimeste päevade jooksul.

Euroopa kanamunade väljaveomais on toodangud ilmade soojenedes suurenenud kõikjal, mistõttu on loota ka suuremat pakumist, mis nädala lõpuks võib alandada praegusi hindu.

M. n. noteeriti Londonis taani kanamunade hinnaks 18 lbs 9 š 6 p. — 9 š 9 p, 17 lbs

9 š — p. — 9 š 3 p., 15½ lbs 8 š 7.5 p. — 8 š 9 p. ja 14 lbs 8 š 3 p. Eesti kanamunade vähesuse tõttu sealsel turul noteeringut ei olnud. M. n. reedel noteeriti Tallinnas meie eksportkanamunade hinnaks franko kogumispunkt 1,25 kr. kg, s. o. riiklikult kindlustatud hind; siseturukanamunade hinnaks noteeriti 1,00 kr. kg. Võrreldes e. n-ga jäi Tallinna noteering eksportkanamunadel endiseks, kuna siseturu-kanamunadel langes 20 s. kg. Valitsevate soojade ilmade tõttu on kana-

munatoodang suurenenud ja sellega kaasas ka kanamunade kokkutulek kogumispunkti-desse.

Sisemaa-linnade turgudel maksti kanamunadest m. n. lõpul s. paar:

Tallinnas	14—17	Paides	14—15
Tartus	13—15	Valgas	10—18
Narvas	15—16	Võrus	11—12
Pärnus	13—17	Petseris	12—18
Viljandis	14—15	Tapal	14
Rakveres	14—15		

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piimahindade noteeringul Börsikomitee juures 6. märtsil s. a. noteeriti Tallinna kohta endised piimahinnad, s. o.: I valiku rõõskpiim müügil piimakauplustele 12—13 s. l ja müügil piimatööstustele 11—12 senti liiter, II valiku rõõskpiim müügil piimakauplustele 10—11 s. l ja müügil piimatööstustele 9—10 senti liiter. Põllutöökotta tulnud teadete järgi makstakse osas piimakauplustes II valiku rõõskpiima eest 11 s. l, kuna osa kauplusi maksab 10 senti liitrist. Piima hinna varases langemises on tänava süüdi lumeta talv, kus veoautodega kaugelt veetakse linna juhuslikku piima, millel ei ole linnas kindlaid kauplusi ja mida pakutakse poodidesse odavamalt hinnaga kui on noteeritud ja tegelikult makstav hind. Nimetatud juhuslik piimaühingute ringkondadest linna tugev piim tekitab linnas suurendatud piimapakkumist. Eelmistel aastatel, mil lume tõttu kaugelt veoks puudus võimalus, alanes piimahind kevadhinnale hoopis hiljem. Nii hakkasid põllumehed möödunud aastal kauplustest II valiku rõõskpiima eest saama 10 senti alles 24. aprilli ümber, seega 1½ kuud hiljem.

Alates 1. märtsist alandas P. K. „Võieks-pordi“ keskmeierei Tallinnas oma piima hindasid. Kauplustesse antakse nüüd piima järgmiste hindadega: I valiku rasvarikas pudeli-piim 16 s. l; harilik I valiku rõõskpiim pudelis 15 s. l; pastööritud piim 13 s. l; I valiku rõõskpiim lahtiselt 13 s. l; II valiku rõõskpiim lahtiselt 11 senti liiter.

Väikemüügil maksus piim piimakauplustes möödunud nädalal senti liiter:

	I valik pudelites	lahtiselt	II valik pudelites	lahtiselt
Tallinnas	17—18	—	14—15	12
Tartus	16—17	13	—	10
Narvas	15	12	—	10
Pärnus	17—19	13	—	12
Viljandis	16	—	—	12
Valgas	15	—	—	10—11
Võrus	—	—	—	10—11
Rakveres	15	—	—	11

Nagu toodud hindadest näha, püsib linnades väikemüügil piimahind endisel tasemel, peale Tallinna, kus keskmeierei hinna alandamisega piimahind langes.

LINATURG. — FLAX MARKET.

Seisund linaturul on ka viimasel nädalal püsinud endiselt vaiksena. Kuigi hind püsib nominaalselt endisena, on mõned väiksemad linaärid pakkunud lina madalamalt, kuid vaatamata sellele püsib turg siiski kindlana.

Linahinnad šotis:

	1. III 39	22. II 39
Võru-Petseri R	£ 87—88	£ 87—88
Pärnu ülepuhastatud R	£ 85—86	£ 85—86
Pärnu takk I sort	£ 57—58	£ 57—58
Läti livoonia	£ 84—85	£ 84—85

Hollandi ja Belgia linaturul märgitakse viimasel nädalal teatud hinnatõrjumist, kuid praegu müügikspakutavad kogused on ka seal väikesed.

Teatud elavust linaturul tekitab Saksa huvi linaostu vastu. Viimasel päevil on saadud teateid ca 700 tn. poola taku ja lina müügist Saksa. Leedu lina ostmiseks olevat praegu kauplemine käimas.

Lääne-Euroopa linakasvatustaseme tõus jõeab linakülviaeg varsti kätte ja enamasti loode-

takse linakasvupinna tõusu. Näit. Hollandis arvestatakse, et linakasvupind tõuseb k. a. 25 000 ha-le m. a. 19 000 ha vastu.

Siseturul on olukord linaturul muutunud viimasel nädalal teatud määral stabiilsemaks. Ärid on hakanud taas ostma ja on kujunenud enamvähem kindel hinnatase, mis on küll praegugi välisturuhindadest teatud määral madalam.

Viimased laadad on õige linavaesed. Nii toodi, näit., Petseri laadale 2. III veidi üle ühe vaguni lina, kusjuures lina eest maksti kr. 1.25—1.30 R-sordi kg-st.

Linahindade noteerimiskomisjoni koosole-

kul 3. III Tallinna Börsil noteeriti lina kokkuostuhinnad franko kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel kg-lt s.:

Võru- ja Petserimaal Mujal Eestis		
R.	185	193
HD	126	124
D.	117	115
OD	108	106
LOD	99	97
H	90	88
Takk I sort	88	
" II "	78	
" III "	15—20	

Tendants: rahulik.

AEDVILJATURG. — VEGETABLE MARKET.

Tallinna turg on praegu kuhjatud apelsinidega mitte vähem kui sügisel õuntega. Eusaimad suured apelsinid maksuvad 17 s. tk., väiksemad 15 s. paar. Teisi välispuuvilju on näha vähe. Banaanid maksuvad 170 s. kg. ja sidrunid umbes 8 s. tk. Viinamarju ei ole üldse turul näha, kuna nende hind on tänavu liiga kõrge. Paremaid kodumaisist õuntest nõutakse juba üle 1 kr. kg, nõrgema mihusega sibulõunu saab osta alates 45 s. kg.

Köögiviljaturul on märgata teatud närvikkust sibulate pakkumise alal. Tootjail on veel suuri sibulatagavaru, väljaveo alal valitseb aga praegu selgusetus, see kõik on mõjustanud hinnalangust kokkuostmisel. Turul müüakse kõrgema hinnaga ostetud tagavaru veel endise hinnaga.

Eksporti alal on praegu üsna vaikne. Võrdlemisi vaikne oli ka veebr.

Aedsaadusi eksporditi veebruaris järgmiselt:

Punase sõstra konserve	2 617 kg	Inglisese
Mustsõstra "	66 " "	" "
Karusmarja "	1 361 " "	" "
Mustika "	11 959 " "	" "
Sinika "	66 " "	" "
Jõhvikaid	4 658 " "	Saksa
Kurke, konservitud	1 362 " "	Rootsi
Sibulaid	35 200 " "	Soome
Filtreerimata marjamahlu	7 286 " "	Saksa

Aedsaaduste hinnad noteeriti Börsikomitee juures 3. III järgmiselt:

Sibulad, eksportikõlblikud, pakkimiskuldeta franko kokkuostupunkt 17 s. kg. Tendants püsiv.

Sigurid, eksportikõlblikud, pakkimiskuldeta franko kokkuostupunkt 17,5 s. kg. Tendants püsiv.

Konservkurgid, eksportikõlblikud, franko Tallinn, ca 5 kg neto-plekkkõu 2.80 s. Tendants kindel.

Võrreldes eelmise noteerimisega 17. II s. a. on sigurite hind tõusnud 0,5 ja konservkurdide hind — 1 s. kg-milt (5 s. 5 kg. pakendilt). Sibulate hind on jäänud muutmata.

Tallinna turul maksusid jaemüügil 6. III:

	s. kg		s. kg
Õunad, kodumaised	45—120	Maapirnid	50—60
Jõhvikad	30—35	Konservherned	80
Sibul, vene	25—30	Banaanid	170
Peakapsas	20		s. tk.
Hapukapsas	20—25	Apelsinid	8—17
Kaalikas	12—15	Sidrunid	7—10
Peet	15	Kurgid, hapend.	2,5—6
Porgand	15—20	Kurgid, marineerit.	5—7
Kõrvits	20	Rohelised sibulad	5—7
Tomat	600		s. kimp
Rõigas	150—200	Rabarber	40—60
Rabarber	150	Petersellipealsed	5

KALATURG. — FISH MARKET.

M. n. valitses meie eksportkalatoodangus endine seisund.

Nädala kestel veeti välja värsket kala

32 430 kg, sellest latikat 22 000 kg, koha 5540 kg, haugi 3840 kg ja ahvenat 1050 kg.

Latikat veeti välja Soome 19 000 kg ja

Poola 3000 kg. Kalureile maksti rannikul latikast 20—21 s kg.

Koha veeti välja Rootsi 4440 kg, Tšehho-Slovakkiasse 420 kg, Šveitsi 420 kg ja Poola 240 kg. Koha peamiselt Peipsi päritoluga I valik. Kalureile maksti rannikul 80—90 s kg.

Haugi eksporditi Inglisse 2040 kg, Rootsi 700 kg ja Poola 1100 kg.

Ahvenat läks Soome.

Siseturu-kalakaubanduses valitseb elav tegevus latika ja ahvenaga. Kaup hea mihusega ja müügihinnad tarbijatele sobivad. Keskmise latikas maksus 25—30 s, suured 35—40 s. kg.

Ahven keskmine 25—30, suuremad 30—40 s kg. Kõrgema hinnaga — 40 s kg müüdi ka merevete ahvenat.

Mereforelle tuli müügile Viru ranniku toodangust. Müügihind 200—275 s kg. Koha ja haugi müügil vähe. I valiku koha pakuti 110 kuni 130 s kg, II valiku 90—100 s kg.

Müügile tuleb ikka veel sügisest püügist ja kalurite poolt elusana alalhoitud rändangerjat, millest nõuti 250—340 s kg.

Pärnu lahe meretinti müüdi 40—45 s kg.

Räimekaubandus. Kalasaagi parandamise tõttu tuleb räimi müügile juba suuremal kogusel, mistõttu ka müügihinnas näha langust. Nädala keskmistel päevadel müüdi räimi 25 s kg, laupäeval nõuti 28—30 s kg. Tartu turuhoones müüdi 30—33 s kg, Narva turul müüdi kohaliku lahe räimi 20 s kg.

Kilu tuleb müügile rahuldaval kogusel. Tallinna turul turustatakse päevas keskmiselt 4000 kg. Müügihind püsib 25—30 s kg.

Turski on igapäev müügil rohkkesti. Tallinna kalasadama kaudu tuli sisse päevas keskmiselt 4500 kg, kuid suuremad kogused tunakse koormatega lähemaist randadest. Kalasadamas maksti 4—5 s kg. Turul müügihind terve kalana 8—10 s kg, lõigatud 12—15 s kg.

Nõudmine kilule ja tursale väga elav.

Soolakalakaubandus. Värske kilu ja tursa rohkuse tõttu nõudmine soolakalale väga tagasihoidlik. Ostetakse peamiselt odavamaid kalasorte: soolatud turska 20—25 s kg ja soolasilku 25—35 s kg. Väiksem nõudmine on aga piprakilule, sest kaup on valmistatud sügisel kallimast toorkalast.

Kilu värtsiga 80—90 s kg.

Suitsukalakaubanduses võrdlemisi elav tegevus. Suurem nõudmine valitseb suitsukilu, -räime ja -latika järele. Suitsukilu 4—7 s kümme, -räimed 7—12 s kümme, -latikad 80—100 s kg, -siidid 200—250 s kg, -angerjad 300—400 s kg, -tursad 20—35 s kg.

Kalakaubahindade noteerimiskomisjoni koosolekul 6. III k. a. noteeriti järgmised värskkala kokkuostuhinnad:

1. Koha, värsk eksportkõlblik alates 38 sm — 90 s kg franko rannik. Tendents kindel.

2. Haug, värsk eksportkõlblik 1. valik 1—3 kg — 37 s kg franko rannik. Tendents kindel.

3. Latikas, värsk eksportkõlblik valik alates 800 g — 24 s kg franko rannik. Tendents kindel.

Tähtsamate kalaliikide turuhinnad s. kg:

	Tallinnas 4. III	Tartus 4. III	Narvas 3. III
Mereforell, värsk	200—275	—	—
Angerjas,	250—340	—	—
Siig,	80—120	—	—
Koha, I v.	110—130	110—120	—
Koha, II v.	90—100	90—100	—
Haug,	40—60	40—50	35—40
Latikas,	25—40	20—45	20—40
Ahven, mere	30—40	—	—
Ahven, järve	25—35	8—80	15—90
Vimb,	40—50	—	—
Sürg,	20—25	—	—
Luts,	35—50	25—30	—
Räim,	28—30	30—33	20
Kilu,	25—28	—	—
Tursk,	8—15	10—13	12
Meretint,	40—45	35—38	—

VÄLISMAA MAJANDUSTEATMEID

LIHATÖÖSTUS P.-AM. ÜHENDRIIGES. — MEAT INDUSTRY IN U.S.A.

USA osutub maaks, kus liha- ja konservitööstus oma toodangu ja viimistletud tehnilise seadise poolest on jõudnud

kaugele ette teiste maade samalaadilist tööstusaladest.

USA lihatööstus ositub tööstuse iseloo-

mult kaheks suureks rühmaks — pärislihatööstuseks, nn. meat packing industry, kuhu kuuluvad lihakombinaadid, ja spetsiaaltööstuseks (vorstitööstus). Lihakombinaadid kujutavad endist vertikaalselt sisseseatud käitisi, kuhu on koondatud peagu kõik liha- ja tema kõrvalsaaduste töötlemisega seotud protsessid. Spetsiaaltööstused, nagu vorstitööstus, on määratud ainult teatud liiki saaduste valmistamiseks. USA lihatööstuse põhitüübiks osutuvad mainitud lihakombinaadid, kuna iseisivad vorsti- ja t. säärase saaduste tööstused on levinud vähem. Toodud tabelist nähtub nende arv ja suhteline vahekord:

	Tööstuste arv	%	Tööliste arv	%	Toodang (milj. \$)	%
Lihakombinaadid	1 223	60,2	116 620	92,9	2 362	94,8
Vorstitööstused	808	89,8	9 164	7,1	180	5,2
Kokku	2 031	100,0	125 784	100,0	2 492	100,0

Toodangu väärtuselt seisab lihatööstus, võrreldes teiste toitainetööstustega esikohal. Näit. lihatööstuse (arvatud kaasa vorstitööstus) toodang moodustas 1935. a. 26% kogu USA toitainete tööstuse üldtoodangust, 15,7% — töölisist ja 12% — toitainetööstuse rakendatud jõumasaainast.

Kuigi maa lihatarvituse rahuldamine seisab peamiselt lihasuurtööstuste käes (68,3%), tegutseb nende kõrval rohkesti ka väiksemaid käitisi (USA oludes). Näit. töötas 1929. a. 1277 registreeritud ettevõttest tööliste arvuga kuni 50 inimest 949 ettevõtet (74,3%) ja tööliste arvuga 50 kuni 250 — 186 käitist (14,6%). Vaatamata suur- ja kesktööstuste võimsale arengule ja hästikorraldatud turustamisaparaadile USA-s on säilinud veel tänapäevani loomatapp üksikuis farmides ja kääbustapamajades (peamiselt sead ja vasikad). See on tingitud transportkulude säästmisest, kuna tegemist on kaugete vahemaadega. Väiksemad tapamajad rakenduvad kohaliku lihatarvituse rahuldamiseks. Nad turustavad peamiselt värsket liha, transportides jätet ja kõrvalained (veri, rasv, nahad) töötlemiseks teisisse spetsiaaltööstusisse. Toodud tab. leiduvate andmete põhjal võime võrrelda lihasuurtööstuse, väiksemate tapa-

majade ja farmide osatähtsust tapaloomade utiliseerimise üldkäibes.

	Loomade arv (tuh.)	% üld-arvust
SUUREMAD SARVLOOMAD	11 895	100,0
neist utiliseeriti:		
suurkäitisis	7 625	64,1
kääbustapamajades	3 548	29,8
farmides	722	6,1
VASIKAD	8 650	100,0
neist utiliseeriti:		
suurkäitisis	4 494	51,9
kääbustapamajades	3 078	35,7
farmides	1 078	12,4
SEAD	74 021	100,0
neist utiliseeriti:		
suurkäitisis	45 245	61,1
kääbustapamajades	18 606	18,5
farmides	15 170	20,4
LAMBAD	22 945	100,0
neist utiliseeriti:		
suurkäitisis	17 899	78,0
kääbustapamajades	4 295	18,7
farmides	751	3,3

Kriisiaastad ei jätnud mõjustamata USA loomapidamist. Toitlusolude nõrgenemine tõi kaasa kõigepealt loomade keskmise eluskaalu kahanemist.

Ameerika statistika andmeil oli võrreldes 1931. a. loomade keskmise eluskaalu kahanemine 1935. a. järgmine: sarvloomadel 1931. a. — 435 kg, 1935. a. — 413 kg; sigadel 1936. a. — 106 kg, 1935. a. — 102 kg. Puhta liha saamine sarvloomade juures kahanes sama aja vältel 55,4%-lt 52,3%-le, vasikail — 57,4%-lt — 56,3%-le, sigadel — 75,5—74,6%-le ja lammastel — 47,5—47,3%-le. Kuigi see kahanemine protsendiliselt ei näi olevat suur, tähendab see üldtoodangus siiski tunduvat toodangu langust.

Söögi- ja tehnilise rasva saamist iseloomustavad järgmised andmed:

	Rasva saamine eluskaalust %%	Keskmine kogus loomalt kg
Loomarasv (toor)	3,44	14,4
Sulatatud rasv (larde)	12,20	12,5
Tehniline searasv	1,05	1,1
Lambarasv (toor)	2,01	0,8

Lihatoodangu struktuur USA-s on viimase kahe aastakümne jooksul põhjalikult muutunud. Kui varemail aastail hulgi- kui ka jaemüügile tapetud loomi lasti tervelt, poole ja veerandi viisi, turustatakse liha nüüd üha enam ettevalmistatud saaduste kujul, nagu supiliha, farš jne. Ühtlasi komp- litseerus ka vorstide, pasteetide, lihajuustu- de ja teiste säärase saaduste assortiment. Laialdast levikut leidis nn. bacon sliced, s. o. peekon lõigatud viiludeks ja pakitud stan- dardkarpidesse.

Lihatööstuse (lihakombinaatide) toodan- gu saaduste liikidelt (arvatud välja rasvad) kujuneb protsendiliselt järgmiseks: värsket liha 60—65%, suitsutatud ja soolatud liha 23—24%, vorstid 6—7% ja lihakonservid 2—3%. Lihakombinaadid ei taotle kitsast spetsialiseerimist. Kulude säästmiseks ja võistlusvõime säilitamiseks kasutatakse kombinaatide käitises tulunduslikult kõik kõrvalained ja jätted. See võimaldab turus- tada peasaadusi — liha ja nahku — soodsate hindadega. Tüüpiline USA lihakombinaat peale lihasaadusi toodab veel mitmesuguseid teisi kaupu, nagu seepi, liimi, farmatseuti- lisi preparaate, želatiini, kammee, nõõpe, mit- mesuguseid naha tooteid jne.

Alltoodud tabelis on näha lihakombinaa- tide lisasaaduste osatähtsust:

	Üldtoodangu väärtus	Ettevõtete toodangu % üldtoodangu väärtusest			
		spetsiaal- käitised	liha- kombi- naadid	teised kal- fised	
Vorstid	100	35,2	64,6	0,2	
puhastatud sooled	100	33,5	66,5	—	
Margarinid	100	57,5	35,2	7,3	
Rasvad kondiitritööstusele, tai- merasvad ja majoneesid	100	72,5	26,2	1,3	
Tehniline ja loomarasv	100	47,3	49,0	3,7	
Liim	100	87,0	9,0	4,0	
Väetis	100	96,0	1,2	2,8	
Seep	100	96,0	4,0	—	

Lihakombinaatide kõrvalsaaduste osatäht- sus teiste tööstusharude kõrval on küllalt suur. Seega erineb USA lihatööstus tundu- valt meil ja mujal Euroopas väljaarenenud lihatööstuste tüüpidest.

Territoriaalselt on lihatööstus USA-s kont- sentreerunud enamasti Lääne osariikidesse, nn. maisivöö (corn belt) piirkonda, kus suurloomapidamine on eriti arenenud. Ees- otsas lihasaaduste toodangult seisab Illi- noisi osariik, keskusega Chicagos. Siin asu- vad suuremad maailmakuulsusega lihakom- binaadid Swift, Armored jt. Illinois annab umbes 25% kogu USA lihatööstustoodangust.

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,

28. veebruaril 1939. a.

AKTIVA

PASSIVA

1. Kattevara: — Reserve:		
kuld: rahas ja kangides	34 311 340,02	
välisaraha	16 299 957,46	
2. Vahetusraha — Subsidiary Coin	1 364 778,58	
3. Sisevekslid: — Home Bills:		
kaubavekslid	9 642 618,28	
põllumajandusl.	1 691 807,87	
metsatööstusl.	27 243,93	11 861 665,08
4. Laenud: — Loans and Advances:		
valitsusele	—	
teistele *)	14 154 787,07	
5. Kinnis- ja vallasvara — Immovable Property and Equipment	3 450 967,89	
6. Muud aktivad — Other Assets	33 950 156,78	
		<u>114 893 652,99</u>

1. Põhikapital — Capital	5 000 000,—
2. Tagavarakapital — Reserve Fund	1 080 455,23
3. Jooksvad kohustused: — Current Liabilities:	
a) pangatšhed liikval	52 469 741,—
b) jooksvad arved:	
valitsuse	15 225 925,76
pankade	15 832 521,20
teised	2 863 226,70
33 921 673,66	
4. Muud passivad — Other Liabilities	22 421 783,10
	<u>114 893 652,99</u>

Kattevara vahakord jooksvate kohustustega: } 58,58%
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 784 492,39
Includes Ektr. 784 492,39 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

LÄTI. Läti väliskaubandus 1938. a. — *Latvian Foreign Trade in 1938.*

Läti väliskaubanduse üldlääbikääk langes 491,9 milj. latilt 1937. a. 454,3 milj. latile 1938. a. Seejuures vähenes väljavedu 33,6 ja sissevedu ainult 4 milj. lat. Väljaveo tagasimineku tõttu saavutati 1937. a. 29,5 milj. lat. suuruse aktiivsaldo asemel 1938. a. passivasaldo 0,1 milj. lat. suuruses.

Läti väliskaubanduse ositus üksikute maa-de järgi (milj. lat.):

	Sissevedu		Väljavedu	
	1938	1937	1938	1937
Saksa	88,5	62,6	76,0	92,4
Briti	43,9	47,8	95,0	100,1
P.-Am. Ühendriigid	14,4	16,1	3,2	2,9
NSVL	8,4	8,7	7,6	6,6
Holland	3,9	5,9	8,7	9,8
Rootsi	6,9	8,4	4,5	3,1
Belgia-Luksemburg	4,1	20,2	5,1	13,5
Prantsuse	3,7	3,8	5,1	4,7
Šveits	5,3	2,7	0,6	2,6
Leedu	2,7	1,7	2,3	2,0
Poola-Danzig	3,3	4,6	0,6	0,8
Eesti	1,8	2,1	1,4	1,4
Taani	1,6	5,1	0,9	1,3

Sissevedu Saksast on tõusnud 62,6 milj. lat. 88,5 milj. lat., väljavedu Saksa on vähenenud 92,4 milj. lat. 76 milj. latile. Üldlääbikäägus seisab Saksa 164,5 milj. latiga esikohal, järgneb Briti 138,9 milj. latiga. Võrreldes 1937. a. on üldlääbikääk Saksaga suurenenud 9,5 ja Britiga vähenenud 9 milj. lat.

Katusekivide hinnad Lätis. — *Prices of Roof-tiles in Latvia.*

Põllutööstusministerium määras kindlaks hinnad, millega a.s. Schiferis müüb katusekive põllumeestele. Kunsttahvelkivi-plaate 40×40 sm suuruses müüakse põllumajanduslikeks ehitusiks: hallid 0,14 ja punased 0,17 latti tükk, ostudel vähemalt 1,5 tn franko Riia või üksiköök milline raudteejaam. Kunst-

Osatähtsuselt oli üldlääbikääk Saksaga 1937. a. 31,5% kogu Läti väliskaubandusest, 1938. a. — 36,2%, Briti 1937. a. — 30,6%, 1938. a. — 30,1%.

Üksikute kaubaliikide alal kujunesid ostud ja müügid järgmisiks milj. lat. 1938. a. (sulgudes andmed 1937. a. kohta) tähtsamad väljaveokaubad: metsamaterjal 70,9 (117,9), või 54,2 (45,4), vineer 20,3 (22,3), sead 16,6 (9,0), lina 16,7 (12,7), tekstiilkaubad 6,1 (8,5), paber ja papp 5,0 (5,6), toornahad 5,0 (7,6), ristikheinaseeme 4,6 (3,7), peekon 4,0 (3,7), tselluloos 2,7 (1,6), kummikingad 1,5 (1,1), raadioaparaadid 1,4 (1,1), linaseeme 1,3 (1,4). Vähenenud on kõige enam metsamaterjali väljavedu, samuti vineeri, paberi, toornahkade ja tekstiilkauba väljavedu. Peale mõningate väheste väljavõtete näitab sissevedu tagasiminekut kõigi kaupade alal. Tähtsamad sisseveokaubad: tekstiilkaubad 22,9 (25,3), tööstusmasinad 19,1 (11,2), kivisüsi 18,5 (19,1), vormimetalid 15,8 (21,6), kunstväetis 12,3 (11,9), puuvill 6,8 (9,5), jõuvankrid 6,8 (6,7), põllumajandusmasinad 6,8 (5,7), rukis ja nisu 6,3 (10,6), metallkaubad 9,6 (10,0), toormetallid 5,4 (6,1), elektrimasinad 5,2 (3,9), toornahad 4,8 (5,5), petrooleum 3,4 (2,9), tubak 3,4 (3,9), koks 3,2 (3,7), värvid 3,2 (3,0).

tahvelkivi eriplaadid katuseks suurusega 97×250 sm; maksuvad: hallid 4, punased 4,40 latti tükk. Katuste tegemine kunsttahvelkividest võtvat maal järjest enam hoogu. Viimaseil aastail olevat selliselt kaetud 2 milj. m² katuseid.

Läti-Saksa majandustoimkonna liikmete nimetamine.

Members of Latvian-German Economic Committee Appointed.

Kehtivas Läti-Saksa majanduskokkuleppes nähti ette toimkonna asutamine jooksvate küsimuste korraldamiseks. See toimkond astub nüüd kokku metsamaterjali-eksporti asjus Saksas. Rahandusminister nimetas

toimkonna esimeheks hr. V. Zagars'i, väliskaubandusdepartemangu eksportosaakonna direktori, ja liikmeiks Berliini saatkonna majandusatašee ning metsade-departemangu esindaja.

Riiklikud põllumajandustoodete ostud Lätis.

State Purchases of Agricultural Products in Latvia.

Riigi statistikaameti andmeil ostis vilja-büroo kuni 1. II 39 1938. aasta saagist kokku 150 131 tn. vilja 29,8 milj. lat. väärtuses. 1937. a. saagist osteti vaid 107 286 tn. vilja 19,8 milj. lat. eest. Kuni 1. II 39 müüdi riiklikule viljabüroole 90 500 tn. rukist, 41 500 tn. nisu ja 16 500 tn. kaeru. Linamonopol ostis ajavahemikul 1. IV 38 kuni 1. II 39 10 500 tn. lina 10,5 milj. lat. eest. 1937. a. saagist osteti vaid 9 327 tn. lina 10,5 milj. lat. väärtuses. Ristikheina- ja heinaseemneostud

kasvasid eriti jõudsalt: kuni 1. II 39 osteti seemne-eksportkeskuse poolt 6 322 tn. seemneid, sellest 4 362 tn. punast ristikheina, 1 576 tn. bastardi ja 129 tn. heinaseemneid, koguväärtuses 8,1 milj. lat. eest. 1937. a. saagist ostis riiklik keskus neid seemneid vaid 1 446 tn. 1,9 milj. lat. eest. Piiritusvabrikud ostsid 1938. a. saagist, kuni 1. II 39 kartuleid 65 900 tn. koguväärtuses 2,6 milj. lat. eest.

Kanamunade ostuhinna alandamine Lätis.

Reduction of Purchase Prices of Eggs in Latvia.

Munade kokkukuostuks vastava kesktühingu poolt määras Läti põllutööstusministeerium

munade hinnaks 1. III—30. IV 39 Ls 1,50 kg. 1. XI 38—28. II 39 maksti Ls 1,80 kg.

INGLISE.

Briti väliskaubanduse suundamine 1938. a.

British Foreign Trade Policy in 1938.

M. a. jätkus Impeeriumi maade osatähtsuse suurenemine Ühendatud Kuningriigi väljaveos kui ka sisseveos. Väljaveos oli Impeeriumi maade osatähtsus 1929—38. a. igal üksikul aastal: 44,49%, 43,53%, 43,69%, 45,35%, 44,45%, 46,87%, 47,99%, 49,22%, 48,42%, 49,87%. Impeeriumi maade osatähtsus Ühendatud Kuningriigi sisseveos oli samul aastail: 29,41%, 29,19%, 28,90%, 35,43%, 37,07%, 37,16%, 37,64%, 39,20%, 39,43%, 40,39%. Impeeriumi maade osatähtsuse suurenemises nähakse sisseveotollide ja Ottawas sõlmitud lepete põlkaldast, kuid kindlat mõju.

Ühendatud Kuningriigi väliskaubanduse ositumist maailmajagude järgi näitab järgnev tabel: (protsentides)

	Euroopa	Aafrika	Aasia	P- ja Kesk-Ameerika	Lõuna-Ameerika	Okeania ja muud maad	Kokku
Sisaveedu							
1929	39,90	7,13	12,16	22,08	10,05	8,68	100
1937	33,42	7,73	13,78	23,80	9,07	12,20	100
1938	33,37	6,92	13,53	25,41	7,35	13,42	100
Väljavedu							
1929	34,78	11,17	21,31	13,13	9,12	10,49	100
1937	35,53	15,47	16,34	13,82	7,61	11,23	100
1938	36,39	15,69	16,73	11,46	7,36	12,37	100

Briti väliskaubandus k. a. jaanuaris.

Käesoleva aasta jaan. eksportis Inglise kaupu £ 39 480 000 väärtuses m. a. £ 41 183 000 vastu, s. ö. 4% vähem võrreldes m. a-ga. Reeksport oli k. a. jaan.

— *British Foreign Trade in January, 1939.*

£ 4 596 000, 1938. a. jaanuaris £ 4 801 000. Sisse veeti kaupu Inglise k. a. jaan. £ 75 570 000 väärtuses m. a. £ 84 880 000 väärtuses, seega langus 11%.

BELGIA.

Töötalu Belgias. — *Unemployment in Belgium.*

Veebruari algusnädalal registreeriti Belgias 222 606 töötut, milline arv võrreldes vastavate andmetega jaan. lõpul, suurenes 8 704 ehk 4,1%.

Töötute arv 1938. a. samal ajal oli 190 211 ja 1937. a. — 154 153.

Võrreldes k. a. veebr. töötute arvu m. a. nov. — 185 454, leiame, et viimase kolme kuu jooksul töötus Belgias suurenes üle 20%.

SAKSA. Saksa väliskaubanduse suundumine. — *German Foreign Trade Policy.*

Saksa väliskaubanduses on märgata viimaseil aastail euroopa maade osatähtsuse väiksest langust. Nii läks kogu Saksa väljaveost euroopa maisse 1936. a. 70,7%, 1937. a. — 69,3% ja 1938. a. — 69,7%. Saksa toodavaist kaupadest tuli Euroopast 1936. a. 59,8%, 1937. a. — 55,6% ja 1938. a. — 54,4%. Kaubavahetuses lääne-euroopa maadega on Saksa sissevedu tõusnud 790 milj. RM-lt 1936. a. 948 milj. RM-le 1938.

väljavedu neisse maadesse langes samal ajal 1510 milj. RM-lt 1432 milj. RM-le. Samal ajal suurenes Saksa sissevedu teistest euroopa maist 1740 milj. RM-lt 2018 milj. RM-le, kuid ühtlasi tõusis Saksa eksport neisse maisse 1882 milj. RM-lt 2182 milj. RM-le. Eltoodud arvud näitavad selgesti Saksa väliskaubanduse märksa tugevamat seisundit euroopa väiksemates maades.

ITAALIA. Tselluloositodang Itaalias. — *Cellulose Production in Italy.*

Tolmezzo, Mantua, Foggia, Isola Iri ja Romagnano Sesia tselluloosivabrikus toodeti 1938. a. 387 000 dz tselluloosi, s. o. 21 000 dz ehk 5,8% enam kui 1937. a. Toodangule li-

sanduvad viimase aasta lõpul käimahakanud uued tööstused: 1938. a. tuleks arvestada 420 000 dz tselluloosi.

POOLA.**Võimalik tsemendi sisseveotarvidus Poolas.**

Possible Necessity of Cement Imports in Poland.

Seoses kasvava ehitustegevusega on tsemenditarvitus viimaseil aastail tõusnud hoogsalt Poolas. 1932. a. tarvitati tsementi 364 300 tn., 1934. a. — 756 900 tn., 1936. a. — 998 400 tn. ja 1937. a. — 1 281 100 tn. 1938. ulatus tsemenditarvitus 1 698 900 tn-le ning ületas seega 67% 1928. a. Aastane tõus oli ca 30% viimase 3 aasta jooksul. Poola

oma maa tsemenditööstuse toodanguvõime on umbes 1 850 000 tn.; arvestades jätkuvat tsemenditarvituse tõusu, peaks tarvitamine varsti ületama toodangu, sest jooksvaks aastaks on nähtud ette möödunud aastaist suuremad investeerimised ning vastavalt suureneb ehitustegevus.

Sisseveokonverentsi kokkukutsumine Poolas.

Conference on Questions of Import to be Held in Poland.

1938. a. tehti Poola väliskaubandusnõukogule ülesandeks uurida teatavate ainete, peamiselt toorainete, sisseveo korraldamist. Uurimise ülesandeks oli selgitada sisseveo praeguse korralduse ja suundade otstarbekust. Ühtlasi pidi nõukogu töötama välja sisseveo

korraldamise põhimõtted ja juhised 2. ja 3. märtsiks s. a. Seks kokkukutsutud konverents peab võimaldama kokkukõlastada majandusringkondade huve eeltähendatud tööde tulemustega.

NORRA.**Norra tselluloosi piiramatu sissevedu Türgi.**

Unlimited Export of Norwegian Cellulose to Turkey.

Nootide vahetusega lepiti kokku, et norra tselluloosile ei tehta mingeid takistusi sisseveol Türgi.

UNGARI.**Ungari kartuliekspord. — Hungary's Potato Exports.**

Ungari ekspordis 1938. a. kartuleid (arvatud välja varased) 218 117 kv 728 509 pengö väärtuses, millest eksporditi: Austriasse 3791 kv 39 151 pengö väärtuses; Rumeeniasse

408 kv 4080 pengö väärtuses; Jugoslaav. 298 kv 1490 pengö väärtuses; Itaaliasse 213 517 kv 638 170 pengö väärtuses; Iraakis- se 103 kv 618 pengö väärtuses.

ROOTSI. Elav ehitustegevus Rootsis. — *Lively Building Activities in Sweden.*

Kuna Stockholmis on kavatsusel paljud era- kui ka avalikud ehitamised, arvatakse tulevane ehitushooaeg kujunevat veel elavamaks kui möödunu. Elava ehitustegevuse tõttu tõuseb nõudmine telliskividele ning ollakse huvitatud telliskivide impordist.

Rootsi sisseveomaksu alandamine lambalihale.*Reduction of Import Duty on Mutton in Sweden.*

15. II 39 alandati sisseveomaksu lambalihale seniselt 0,30 Rkr. kg 0,15 Rkr-le kg.

HIINA. Hiina väliskaubandus 1938. a. — *Foreign Trade of China, 1938.*

Kuna Hiina on välisturuks ka mõningaile eesti kaupadele, nagu paber ja telefoniaparaadid, ei ole huvitusetu märkida, et Hiina väliskaubanduse kohta avaldatud andmete järgi on Hiina sisseveo kui ka väljaveo üldsumma ligi poolteist aastat kestnud sõjalise tegevuse tõttu vähenenud vaevalt 10%. See-ga ei ole sõjaraskused senini põhjustanud kuigi tunduvalt tagasiminekut Hiina väliskaubanduses, pidurdunud on vaid selle suurenemine. Hiina sisseveos, mis koosneb peamiselt mitmesuguseist valmiskaupadest, on sõja tõttu suurenenud toit- ja mahtseainete sissevedu

ning vähenenud tootmisvahendite sissevedu. Väljavedu koosneb endiselt peamiselt mitmesuguseist põllumajanduslikest toorainest ning mõningaist ärtsidest. Suuremad muudatused on teostunud aga Hiina väliskaubanduse suundades ja nimelt on tunduvalt suurenenud Jaapani osa Hiina väliskaubanduses, moodustades peagu poole Hiina väliskaubanduse läbikäigust, kuna teiste, Hiina väliskaubanduses suurema osatähtsusega riikide — P.-Am. Ühendriigid, Saksa ja Inglise — osa on vastavalt vähenenud.

HOLLAND.**Kavatsetavad tollikõrgendused Hollandis.***Proposed Higher Custom Tariffs in the Netherlands.*

Hollandis kavatsetakse kõrgendada tolli mitmesuguseile valmiskaupadele ning väiksemal määral ka mõnedele poolvalmisraadusile, kuna toorainete tollid jääksid endisiks. Paberkaupade tollid kahekordistuksid, samuti tõstetakse tolli tunduvalt tekstiilkaupadele

ning ka teisile tööstusalatootetele. Kõrgendatud tollide alla langevat osa Hollandi kogu sisseveost arvestatakse siiski vaid ligi 13%, kuid tollitulu loodetakse saada senisest enam ca 5 milj. hfl.

BULGAARIA. Bulgaaria väliskaubandus 1938. a. — *Bulgarian Foreign Trade in 1938.*

Bulgaaria väliskaubandust iseloomustab selle ülekaalukas suunamine Saksa. Nii oli Saksa osatähtsus Bulgaaria väljaveos 1938. a. 58,8%, 1937. a. — 47,1%, Bulgaaria sisseveos 1937. a. — 58,1%, 1938. a. — 51,9%. Saksa järele omab suuremat osatähtsust Bulgaaria väliskaubanduses Itaalia, kuigi väljaveos 1938. a. ainult 7,6% ja sisseveos — 7,5%. Bulgaaria tähtsamaks väljaveokaubaks on teatavasti tubak, moodustades Bulgaaria ko-

gu väljaveost 1937. a. 32,1% ja 1938. a. — 42,4%. Peagu kogu ülejäänud osa koosneb mitmesuguseist teisist põllumajandussaadusist. Kogusummas tõusis Bulgaaria väljaveo 5 019,50 milj. levalt 1937. a. 5 578,34 milj. levale 1938. a. Samal ajal langes sissevedu 4985,91 milj. levalt 1937. a. 4934,19 milj. levale 1938. a. Sisse veetakse eeskätt masinaid, aparaate, metalle ja tekstiilkaupu.